

08735

STATUTELE
SOCIETATEI ROMANE
DE LEPTURA
IN CLUSIU.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(Intarite decâtra inaltulu Presidiu alu c. r.

Locotenintie transilvane sub datulu

Sibiu 22 Martie 1861.

N-rulu pres. 1189.

8—12.)

CLUSIU.
IMPRIMARIA INSTIT. ACTIONARIU.
1891.

08735

STATUTELE
societății române de lectură
în Clușiu.

(Intarite decâtăra înaltulu Presidiu alu c. r. Locotenintie
transilvane sub datulu Sibiiu 22 Martie 1861.

N-rulu pres $\frac{1189.}{8-12.}$

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A)

Scopulu societății.

§. 1.

Scopulu societății este înaintărea în cultur'a
mai înaltă și în estetica, prin lectur'a de opuri și
ziuarie românești scopului corespundietorie.

B)

Mijlocele.

§. 2.

Mijlocele sunt adunărea unei biblioteci mai cu
săma din produse literare române, apoi germane,

*

magiare și alte produse, precum și unele literare, scopului corespunzător.

Mijlocele pecuniare sunt: spendele, ce se voru primi dela binevoitorii și patronii societății, precum și contribuțiile dela membrii societății.

§. 3.

În societate se primesc totu însuși cu cultura, și portană morală.

§. 4.

Fieșecare membru la intrarea sa în societate se obligă cu un reversu de man'a sa scrisu, că va remană unu anu întregu în societate, și în lun'a d'antâiu a intrării sale va contribuî 2 fl., éra dupa acea pe fieșecare luna 1 fl. v. a. totu anticipalmențe.

Acei membri înse, cari locuescu afara de Clușiu, și dorescu a fi primiti de membri ai societății, voru contribuî pe lun'a d'antâia 1 fl. și pe lunele următorie câte 50 cr. v. a., érași anticipalmențe.

§. 5.

Cadintiele mai susu fipsate au se se plătesca la cassariulu societății pe langa quietantia, și contra-quietantia.

Dara comitetulu societatei are potere in casuri estraordinarie a primí membri in societate si fora contribuirea competente.

Preste totu se supune inse, cá toti domnii membri voru contribuí cadintiele loru la tempulu seu, neputendu altmentrelea se sustee societatea.

Déca totusi unulu séu altulu dintre membrii societatei in curgerea anului ar remané in restantia cu raspunderea contribuitorilor, unulu cá acel'a indreptatiesce pe societate, cá ratele restante cu finea fiescecarui anu pe spesele sale se le póta incasá prin c. r. Judecatoria cercuala din Clusiu, séu altu foru de ori-si-ce numire urmatoriu in competinti'a ei.

§. 6.

Ori-cine ar dorí se intre in societate, are mai antáiu de a se insinuá la direptorele, séu la vreunu membru alu comitetului.

In conferinti'a cea mai aprópe a comitetului se va votá asupr'a insinuatului in secretu, si se va decide, déca se primesce séu nu, prin maioritaea voturilor; de sêne se intielege in casulu refusarei, refusatulu n'are dreptu de a poftí deslucire pentru refusarea sa.

Deregatorii c. r. civili și militari, apoi ofițerii de militia se primescu în societate îndată ce s'au însinuat la dreptore, și fora a se mai votisá asupra lor.

§. 7.

Déca careva dintre membri doresce a esí din societate, acel'a înainte de finirea anului cu trei luni computatu dela intrare-i în societate, are a face cunoscuta esírea sa, pentrucà în casu contrariu și pe anulu urmatoriu se va privi de membru alu societatei, și va fi oblegatu la respunderea contribuțiunei.

C)

Conducerea afacerilor societatei.

§. 7.

Societatea concrede îngrijirea cu privire la esistintia-i, pastrarea ordinei bune, economia și la acurat'a padíre a statutelor unui comitetu.

§. 9.

Comitetulu provisoriu stà din 8, și dupa înpregiurări din 12 membri; domnii parochi romani,

incâtu voru dorí a fí primiti in societate si voru voi a primí atare oficiu, sunt membri permanenti ai comitetului; éra membrii celi-alalti se voru alege de societate prin majoritate de voturi.

§. 10.

Comitetulu apoi are se aléga din sinulu seu prin voturi secrete unu directore, vice-directore, unu cassariu, unu controloru, unu secretariu, si unu bibliotecariu.

§. 11.

Fiescecare membru se primesce pe unu anu, cu tóte acestea inse fiescecare membru emeritu póte fí de nou alesu.

§. 12.

Directorele comitetului presiede in tóte consultările comitetului, care trebue se se tiena celu putinu odata pe luna; candu voturile membriloru se impartu egal, votulu directorelui este decisivu.

Tempulu siedintieloru pentru comitetu se defige decâtra directore, éra tempulu si conchiama-rea adunarei generale a societatei — celu putinu de 2 ori pe anu — se decide in comitetu.

§. 13.

Administrarea averei societatei este concrediuta comitetului; asemenea si ducerea tuturor afa-cerilor, a perceptelor, si a erogatelor ei.

a) Comitetulu decide asupr'a primirei mem-briloru in societate.

b) Aseminea asupr'a castigarei opurilor, si diuarielor literarie.

c) Elu are dreptu a cere dela cassariulu si controlorulu societatei in toate patrariele de anu, si dupa impregiurari, si mai adeseori comutu.

d) Densulu e oblegatu a incredintiá computulu anuale aretatu de cassariulu si controlorulu socie-tatei la doi revisori alesi la adunarea generala pre-cedenta spre revisiune, si rezultatulu acelei a-lu asterne adunarei generale pentru mijlocirea absolu-toriului.

e) Elu e oblegatu a dá adunarei generale una representatiune despre faptuirea si folósele socie-tatei, si despre numerulu nou-primitiloru membri.

f) Comitetulu ingrijesce pentru intemeiarea, sustinerea si crescerea unui fondu de reserva.

§. 14.

Societatea va avé unu sigilu cu inscriptiunea „Sigilulu Societatei romane de leptura in Clusiu.“

§. 15.

Sigilu-lu pastré dia direptorele societatei.

§ 16.

Societatea stá sub patriociniulu Escelentiei Sale D. Parinte Metropolitu gr. cat. Conte Alexandru St. Siulutiu, sí a Ilustritatei Sale D. Parinte Episcopu gr. cat. Joane Alexi, precumu sí alu altoru barbati, carii voru protege sí ajutorá societatea.

§. 17.

Decumva societatea acésta candva aru vení a se desface, atunci tóte mobilele se se vendia in licitare publica, éra sum'a castigata dimpreuna cu capitalulu ce s'ar aflá in bani dupa depurarea pasiveloru societatei, precumu sí bibliotec'a, sí tóte scrisorile societatei se se asemnedie decâtra adunarea generalá in contielegere cu D. D. Patroni, sí dupa majoritatea voturiloru unui institutu de inve-

tiamentu romanescu, ori in fine pentru ori-ce asociatiune literaria romanésca din monarchi'a austriaca.

§. 18.

Societatea se va dechiará de desfiintiata atunci, candu numerulu membriloru societatei aru devení la numerulu membriloru comitetului.

§. 19.

In statutele presente este prescrisa norm'a, dupa care are a se constitui societatea.

Modificarea acestoru statute se póte intemplá numai cu voi'a adunarei generale, sí cu sanctiunarea mai inalta.

REGULAMENTU DE CASA

pentru societatea de leptura romana
din Clusiu.

Intrarea.

§. 1.

In localulu societății numai membrii, ospetii, cofetariulu și servitorii ei potu avé intrare. Cestiunea ospetiloru este normat'a in §. 8. alu acestui regulamentu.

§. 2.

A duce cani in localulu societății este opritu.

Localulu.

§. 3.

Localulu se deschide vér'a la 6, iérn'a la 7 óre deminéti'a, și se inchide sér'a dupa 10 óre, conformu contractului de chiria.

Jocurile hasarde, sî colectele.

§. 4.

Jocurile hasarde sî oprite prin lege, cersîri sî colectările sunt eschise. Pentru scopuri filantropice inse, cu permisiunea directorelui, se potu pune côle de subscrieri pre més'a de scrisu, fara provocare directa la subscriere.

Obiectele sî mobilele.

§. 5.

Tôte obiectele sî mobilele societătii stau la dispositiunea membriloru, fara a se poté departá ceva din localitate. Numai cãrti din biblioteca se potu duce sî acasa, pre tempu de optu dîle, de la archivariu, prelanga reversalu.

§. 6.

La tôte aceste se recere deosebita crutiare; daun'a causata cu voi'a sêu negrija, dein partea causeriului este a se restituí inmediatu.

§. 7.

Paletóne, palarii, ploiarie sî bastónele suntu a se relocá la locurile sî cuiariele destinate spre scopulu acest'a. A le tiené la sine nu este permisu.

Ospetii sî membrii ajutatori.

§. 8.

Fiecare membru are dreptu a introduce in societate sî a recomandá óspeti, cari, prelanga in-scrierea in libelulu óspetiloru, se bucura de tóte drepturile membriloru, afara de dreptulu votului decisivu in adunári, sî anume gratuitu.

Locuitorii din locu inse numai pentru 24 óre, alti transilvaneni pentru 3 díle sî numai odata la anu se potu folosí de dreptulu de óspe. Exceptiune se face pentru dame. La barbati numai celoru din departári mai mari, séu tiére straine, li se concede dreptulu de óspe pana la 8 díle.

§. 9.

Doritoriloru, de a se folosí sî mai de multe ori de dreptulu acest'a, li-se permite, cu eschide-rea locuitoriloru din locu, a se inscrie de membri ajutatori. De acestu dreptu dame sî sodali romani inca se potu folosí.

Civii universitarii.

§. 10.

Civii universitari suntu priviti de membri or-

dinari, cu dreptu de representatiune in comitetu, prin 4 membri alesi pre unu anu si impartasiti comitetului.

§. 11.

Toti acesti membri inse, afara de reprezentantii universitariloru, in adunari numai cu votu consultativu potu participá.

Tacesele anuale.

§. 12.

a)	Pentru membri ordinari . . .	12 fl.
b)	" " " ajutatori . . .	6 fl.
c)	" " " universitari . . .	4 fl.

§. 13.

Acelu membru, care se inscrie in prim'a jumetate a anului, detoredia tacs'a intréga, cei inscrisi in a dóu'a jumetate, numai jumetate tacs'a.

§. 14.

Fiecare membru e detoriu a solvi tacs'a anuale in dóue rate anticipative, in 1-a Ianuariusi si 1-a Juliu; esceptiune pentru universitari, cari prim'a rata o solvescu pana in 15 Octobre, a dóu'a pana in 15 martiu inclusive, in fiecare anu scolasticu.

§. 15.

Dupa trecerea termineloru fãra resultatu, la 30 zile restantiarii suntu a se provocá din partea comitetului la platire, si de ar remané provocarea fãra efeptu ânca 30 zile, conspectulu loru este a se afisiá publice in localitate, cu provocare ânca pre unu terminu de 30 zile, dupa care urmédia imprecusuarea pre cale legala.

Incetarea dreptului de membru.

§. 16.

Cine va cadé in falimentu, cercetare criminale prin punere in stare de acusa, ori in procesu cu societatea, pana la regularea definitiva a cestiunei nu póte fí nici membru, nici óspe, nici recomandatu de cineva cá atare, si nu póte avé intrare, dein care cauza conspectulu acelor'a se va afige in localitate.

Eschiderea membriloru.

§. 17.

Eschiderea ori-carui membru din societate numai pentru fapte contr'a bunei cresteri, séu a ca-

racterului p \acute{o} te av \acute{e} locu Propunerea de eschidere, totudeun'a motivata, in scrisu s \acute{i} subscrisa macaru de 3 membri, sub sigilu este a se adres \acute{a} directorului

§. 18.

Directorele are dreptu a judec \acute{a} preste acusa, eventualu a ascult \acute{a} s \acute{i} pre acusat \acute{u} , s \acute{i} d \acute{e} ca va afl \acute{a} cestiunea nemotivata, a o s \acute{i} respinge.

In casu contrariu e detoriu, cu observatiunile s \acute{e} u justificarea acusatului dimpreuna in terminu de 8 zile, a o present \acute{a} comitetului spre decidere.

Contr'a decisiunei comitetului, at \acute{a} tu acusatorii, c \acute{a} tu s \acute{i} acusatulu in 3 zile potu recur \acute{a} la adunarea generale a societ \acute{a} tii Decisiunea comitetului inse pana la schimbare remane in val \acute{o} re s \acute{i} este esecutabila.

Tacsele jocurilor.

§. 19.

A) Biliardulu.

Diu'a pre \acute{o} ra 24 cr.

La luminare pre \acute{o} ra . . 36 cr.

Doritoriloru de a joc \acute{a} mai multu de d \acute{o} ue part \acute{e} , numai in casulu acel'a le este permis \acute{u} , d \acute{e} ca

altu cineva nu s'a insinuat. Candu mai multi dorescu a jocá, sí nu se potu invoii asupr'a ordinei, in care au se urmedie, prioritatea e acelor'a, cari primadata s'au insinuat la supraveghiatoriu (servitoriu). Dupa finirea partiei, séu afara de joculu pe óra, nu este permisu nimenui a folosi bilele, séu a se jocá singuru, nici a siedé pre més'a de biliardu, séu a aruncá bilele de susu pre mésa.

In fine jocurile sociali, de mai multe persóne, suntu a se preferí fatia de altele.

B) Cãrtile de jocu.

Pentru nóue, dela 2 persóne câte . . . 25 cr.

„ „ „ „ „ in susu câte 20 cr.

„ vechi de persóna 10 cr.

Déca cãrtile nóue din nebagare de séma se strica séu mangescu, cu altele nóue numai in casulu acel'a potu fi schimbate, déca din nou va fi platita tacs'a loru. Déca inse prin mangire, séu déca cineva rumpendu un'a singura bucata, devinu nefolisibile, afara de pretiulu folosintiei este a se plati sí pretiulu loru, cá vechi; in casulu acest'a concernentele, le póte si luá la sine. Déca o societate de jocu in decursulu jocului le schimba de mai

multe ori, pretiulu loru este a se platí de atâte ori, de câte ori le schimba.

C) Siaculu 6 cr.

D) Domino 5 cr.

La luminare tacsele B) C) și D) se numera tóte duplu. Aceste tacse, dupa terminarea jocurilor, pre langa inferire fãra corectiune și subscriere in libelulu destinatu spre acestu scopu, suntu a se solví la momentu. Intardiãre mai multu de 24 óre nu póte avé locu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj **Comitetulu.**

§. 20.

Comitetulu este indetoratu a tiené siedintia in tóta lun'a odata, și anume in prim'a domineca a lunei la 3 óre p. m., și are dreptu a statorí și a straformá regulamentulu de casa dupa recerintie, decisiunile sale, pre langa publicare, și pana la aprobarea adunarei generale, sub responsabilitatea sa le póte esecutá. Controlédia cass'a, și decide asupr'a plansoriloru și propuneriloru.

§. 21.

Adunãrile le convóca și conduce directorele. Decisiunile se aducu cu majoritatea voturiloru, cele

de interesu generalu se afisiédie in localitate. La întrebări personali atâtu siedintiele câtu sî votisările suntu secrete.

Plansori sî propuneri.

§. 21.

Pentru plansori sî propuneri este libelu espusu in localitate, in care ori ce-plansori contr'a ordinei, servitiului, ori alte scaderi, sî propuneri in interesulu societătii, dein partea membriloru, suntu a se inscrie in limb'a romana sî subscirie; pentru că inscrieri in alte limbi, séu nesubscrise, nu se potu luá la pertraptare

§. 23.

Libelulu de plansori sî propuneri este a se presentá la tóte siedintiele comitetului, care decide asupr'a loru, pre lángha inferirea decisiunei subscrise de directoru sî secretariu.

*Din siedinti'a comitetului tienuta in Clusiu.
5 Septembre 1891.*

Dr. Gregoriu Silasî m. p.
vice-directoru.

Dr. Aurel Isacu,
secretariu.